

Piedmont Blūz

Akoestisch countrybluesduo met toegevoegde educatieve waarde

Chicago Blues Festival, 2018 - © Franky Bruneel

door Franky Bruneel

Begin november lieten wij in onze recensie van het Chicago Blues Festival 2018 voor het eerst de naam Piedmont Blūz vallen. Het echtpaar Ben en Valerie Turner uit New York had ons mateloos geboeid met hun zachtmoedige akoestische countryblues. De dag van vandaag horen we live niet zo heel veel nummers vertolken van o.a. Robert Wilkins, Mississippi John Hurt, Willie Brown of Walter Lewis. En voor wie bij deze namen het klinkende klepeltje niet hoort, vertelt Valerie op een onderhoudende wijze een stukje bluesgeschiedenis. Deze twee mensen koesteren een immense liefde voor deze muziek, zoveel was ons duidelijk. Instant wekten ze onze onvoorwaardelijke sympathie op. Na afloop van hun eerste set – ze traden die dag twee keer op – gingen we met hen praten. We beloofden dat we hen aan de bluesfans in de Benelux zouden voorstellen. Een interview in ons blad, zeer zeker, maar we zouden ook een woordje doen bij enkele organisatoren. In ons achterhoofd hadden we al Duvel Blues, omdat akoestische blues hier stevast een stekje krijgt. Groot was dan ook onze vreugdevolle verwondering, toen we amper twee weken na het verschijnen van nr. 107 van dit blad vernamen dat Duvel Blues ons op een haast telepathische wijze in snelheid had gepakt. Dat woordje hoefde al niet meer, want afgaand op onze recensie was het Piedmont Blūz-duo al meteen gecontacteerd én gecontracteerd. Kijk, lieve lezers, dat heeft ons diep gelukkig gemaakt. Daar doet een mens het voor, nietwaar? En omdat we jullie voor hun eerste passage door België wat meer vertrouwd willen maken met Valerie en Ben, is dit het geknipte moment voor het beloofde interview...

Jullie zetten zich in voor het preserven van countryblues en dan specifiek de Piedmontstijl. Kunnen jullie onze lezers uitleggen wat die Piedmontbluesstijl precies is? Hoe kunnen we die herken-

nen en wat onderscheid Piedmontblues van andere countrybluesstijlen?

Valerie: De Piedmontstijl is een soort 'fingerpicking' voor gitaar waarbij de duim van de tokkelhand wordt gebruikt om

een alternerende bas te spelen terwijl de andere vingers van die hand verantwoordelijk zijn voor het spelen van een gesyncopeerde melodie. Het resultaat klinkt als twee gitaren in plaats van één. Het is een

prachtige techniek die solomuzikanten helpt om een voller geluid te bereiken. Deze stijl is uiteraard sterk geassocieerd met de Piedmontstreek die zich in de zuidoostelijke kustregio van de Verenigde Staten uitstrekt van Virginia tot Georgia. Belangrijk om weten is dat deze fingerpickingstijl niet beperkt is tot enkel dié regio. Het is niet ongewoon om bluesmuzikanten uit andere streken te vinden die net zo goed deze stijl hanteren.

Valerie, jij komt uit New York en Ben, jij bent van Trinidad. Kunnen jullie ons vertellen wanneer en hoe jullie de blues ontdekten en welk aspect van de blues jullie in de ban sloeg?

Valerie: Alhoewel ik een geboren New Yorker ben, komt mijn familie oorspronkelijk uit het zuidoosten van de Verenigde Staten, meer bepaald uit Virginia en Georgia. Dat ik zuidoerse roots heb, impliceert dat ik in meerdere opzichten ook een zuidoerse opvoeding kreeg, muziek inbegrepen. Ik was mij altijd al bewust van bluesmuziek maar ik wist niets specifiek over countryblues tot ik een tiener was. Op dat moment ontdekte ik in een boekenzaak het boek 'Country Blues Guitar' van Stefan Grossman. Ik herinner mij dat ik niet wou dat iemand me met dat boek zag omdat het het woord 'country'

© Benedict Turner

“BLUES RESONEERT HET BEST MET AFRO-AMERIKANEN OMDAT HET ONZE VERHALEN EN ERVARINGEN ZIJN. WIJ VINDEN HET BELANGRIJK DAT EEN PUBLIEK DEZE INFORMATIE KRIJGT VAN MENSEN DIE EEN DIRECTE CONNECTIE MET DE MUZIEK HEBBEN.”

in de titel had, en dat was niet cool. Ik zocht een verlaten hoekje van de winkel en opende het boek daar. De muziek was mij totaal onbekend maar toch kocht ik het boek omwille van de foto's en anekdotes die mij herinnerden aan mensen uit mijn familie en aan de landschappen van het zuiden. Dat boek leidde mij naar het album 'The Best of Mississippi John Hurt' en van bij de eerste noot van de eerste track wist ik dat

ik iets heel speciaals had gevonden. Hurts muziek resoneerde echt met mij en vanaf dat moment was ik een countrybluesfan. De ontdekking dat deze mooie muziek deel van mijn cultuur is, heeft me altijd een eindeloze vreugde geschonken!

Ben: Gedurende mijn vroege jaren in Trinidad en Tobago was ik meer vertrouwd met calypsomuziek dan met blues. Ik had wel al naar rhythm and blues geluisterd op de radio en ik kende wel wat elektrische blues, Chicagostijl. Maar ik had nog nooit over countryblues gehoord tot ik Valerie ontmoette. Ik genoot ervan om haar gitaar te horen spelen en ik vond die muziek mooi. Toen ik leerde over het verhaal achter de countryblues en over de geschiedenis van de Afro-Amerikanen in de V.S., ontwikkelde ik een nog grotere appreciatie voor het genre. Ik vond dat andere mensen deze muziek en de verhalen erachter moesten horen, dus begon ik Valerie aan te moedigen om dit met anderen te delen. Ik ben blij dat we dit nu samen kunnen doen.

Valerie, jij speelt gitaar, ukelele, banjo, enz... Wanneer en hoe leerde jij al die instrumenten bespelen?

Valerie: Mijn ouders gaven mij een ukelele toen ik ongeveer vier was en ik leerde mezelf 'Twinkle, Twinkle, Little Star' spelen. Ik had ook nog andere instrumenten. Er was een xylofoon, een citer, een orgel, verschillende kazoos en nog enkele dingen. Maar mijn favoriet was de ukelele. Hij is niet meer in goede staat. Op een gegeven moment beschilderde ik hem zelfs. Maar ik hield hem

Archie Edwards Blues Heritage Foundation - Riverdale, MD, 2017 - © Pearl Bailes

Valerie en Ben in 2015 in Port Townsend, Washington - © Roz Powell

bij omwille van sentimentele redenen. Toen ik ongeveer negen was, huurden mijn ouders een muzikleraar in, mijnheer Anderson, om mij lessen te geven. Zo leerde ik de basis van muziek lezen, al kan ik niet zeggen dat ik van deze lessen genoot. Ik was altijd opgelucht als het afgelopen was, want ik vond muziek lezen erg verdragend en lastig. Toen de lessen eenmaal voorbij waren, ging ik verder door in mijn eentje te experimenteren. Hierdoor heb ik veel slechte gewoontes aangekweekt die ik later weer heb moeten corrigeren. Ik beseftte dat ik hulp nodig had, maar deze keer zocht ik een leraar die thuis was in de countrybluesmuziek. Zo kwam ik in contact met Jack Baker, sinds de jaren '60 een vaste waarde in het folkcircuit van Greenwich Village. Jack corrigeerde mijn vingerzetting en leerde mij tabulaturen lezen. Wat een geschenk was dat! Gewapend met deze vaardigheden, begon ik ook op mezelf wat progressie te maken. Ik stond open voor meer hulp en gelukkig kwamen

veel getalenteerde mensen op mijn pad. Het is bekend dat John Cephas heel belangrijk was voor mij. Hij gaf mij heel wat vertrouwen, breidde mijn repertoire uit en hielp mij om een echte feel voor countryblues te ontwikkelen. Hij was mijn mentor, mijn goede vriend en een wijs adviseur. Zijn bijdrage tot het genre is onmiskenbaar en ik mis hem echt. John leidde mij naar Woody Mann, een uitzonderlijk getalenteerde New Yorkse gitarist in de fingerpickingstijl. Hij trainde mijn oren, gaf me een goede techniek en leerde mij wat muziektheorie. Zoveel mensen hebben mij geholpen, maar John en Woody waren de belangrijkste. Voor wat de banjo betreft... dit is een relatief nieuw instrument voor mij. Zwarte banjomuziek intrigeert mij en omdat het niet 'mainstream' is, is het een uitdaging om dichtbij mensen te vinden om samen te spelen en hierin te groeien. De banjo is dus een toevallige interesse van mij, maar gitaar zal altijd mijn hoofdinstrument en favoriete instrument blijven.

Chicago Blues Festival, 2018 - © Franky Bruneel

Kun je ons wat meer vertellen over het ontstaan van het Piedmont Blüz-duo? Hoe is dit project tot stand gekomen?

Valerie: Ben en ik begonnen samen muziek te spelen in 2011, toen hij thuis kwam met een oud washboard uit een antiekwinkel. Omdat ik gitaar speel in de Piedmontstijl besloten we ons Piedmont Blüz te noemen. Onze eerste optredens waren tijdens jamsessies en dat leidde tot showcase-opportunities die op hun beurt resulteerden in concerten, festivals en veel meer...

Meestal is live-muziek entertainment en het hoofddoel is ervoor zorgen dat mensen plezier hebben. Jullie doel – behalve goede muziek spelen – bevindt zich op een hoger level. Jullie verweven geschiedenis in de presentatie van elk nummer. Jullie vertellen het publiek over het ontstaan van de songs en jullie willen het publiek echt onderwijzen. Waarom kozen jullie voor deze manier van werken?

Valerie: Veel mensen van mijn familie waren lesgevers en onderwijs-techniek was op school één van mijn hoofdvakken. Je zou dus kunnen zeggen dat mijn geest op het lesgeven is afgestemd. Songs aankondigen op een educatieve manier gaat gewoon vanzelf. Dit gezegd zijnde, vinden Ben en ik het belangrijk om ook de geschiedenis van de muziek die wij spelen mee te geven. Oudere mensen herinneren zich misschien de roots van de vroege blues, maar velen van de jongere generatie zijn niet geïnformeerd. We vinden het ook belangrijk dat een publiek deze informatie krijgt van mensen die een directe connectie met de muziek hebben.

Valerie, Mississippi John Hurt is dus een van jouw grootste invloeden. Kun je zijn belang voor de Piedmont-bluesstijl even schetsen?

Valerie: Te weten dat hij uit de Mississippi Delta kwam, ver weg van de Piedmontstreek, is het interessant dat John Hurt koos om te fingerpicken in de Piedmontstijl. Veel van zijn lokale tijdgenoten speelden in de Deltastijl die daar gemeengoed was. Dit leert ons dat bluesstijlen niet noodzakelijk aan één gebied waren gelinkt. Reizende muzikanten die door de stad trokken, waren een mogelijk vehikel ter verspreiding van verschillende stijlen. In elk geval heeft John Hurts muziek gitaristen van over de hele wereld geïnspireerd om te fingerpicken in de Piedmontstijl. Dat komt omdat deze muziek je onmiddellijk binnen-trekt. Je voeten beginnen te 'tappen', er komt een lach op je gezicht en je vraagt je onmiddellijk af of je in staat zou zijn om zelf dergelijke klanken te creëren. Hurts invloed op gitaristen is enorm geweest en niet in het minst omdat veel van de nummers uit zijn repertoire zich lenen tot arrangementen die ook toegankelijk zijn voor wie nog maar net de Piedmont-fingerpickingstijl begint te ontdekken. Daarmee wil ik niet hebben gezegd dat Hurts gitaarspel makkelijk te evenaren is, want dat is niet zo!

En ook John Cephas en Woody Mann waren erg belangrijk voor de ontwikkeling van jouw gitaarvaardigheden, is het niet?

Valerie: Velen kunnen ervan getuigen dat John Cephas zeer vriendelijk en aanmoedigend was. En hij had enorm veel geduld. Aanvankelijk zag ik John enkel op workshops maar al snel werden we vrienden en nodigde hij ons uit bij hem thuis in Woodford, Virginia. Tijdens deze bezoeken stelde John ons voor aan veel van zijn muzikale vrienden en zelfs nu hij er niet meer is, bleven de mensen die hij samenbracht echt close. John gaf mij een goede feel voor countryblues en hij leerde me heel wat uit zijn repertoire. Maar daarbovenop is een van de meest waardevolle dingen die ik van hem heb een soort gemeenschapsgevoel. Hij gaf mij een muzikale familie waaraan ik veel belang hecht. John had hoge normen en alleen al bij hem zijn, maakte me trots en

“DE ELEKTRISCHE CHICAGOBLUES BEVAT NET ZOVEEL ENERGIE ALS ROCK-'N-ROLL. WANNEER JE ALS ORGANISATOR OP ZOEK BENT NAAR ENERGIE, DAN ZIEN WIJ GEEN REDEN OM ROCK-GROEPEN TE BOEKEN”

zelfzeker. Het is iets moois, dat wanneer iemand zoveel impact op je heeft, zelfs je zelfbeeld positiever wordt. Omdat ik John niet altijd kon bezoeken in Virginia, wou hij ook dat ik een lokale leraar had, die ik vaker kon zien. Hij suggereerde dat ik met Woody Mann in contact zou komen. Ik kende Woody omdat ik een van zijn workshops aan de Columbia University had gevolgd. Dat was trouwens de eerste keer dat John en ik elkaar 'face-to-face' ontmoetten. Woody aanvaardde mij als leerling en hoewel niet frequent, kreeg ik gedurende zeven jaar les van hem. Hij trainde mijn oren, breidde mijn geheugen uit, leerde mij wat muziektheorie en gaf mij heel wat vaardigheden. Van John en Woody leerde ik een onmeetbare hoeveelheid zaken. Ik ben bijzonder gelukkig dat ik hen beiden heb leren kennen.

Ben, speelde jij al muziek voor je Valerie leerde kennen?

Ben: Hoewel ik altijd al met plezier naar verschillende genres muziek heb geluisterd, had ik nog nooit een instrument bespeeld tot die noodlottige dag toen ik voor de grap een washboard mee naar huis had

genomen. Nou ja, grap... dat draaide lichtjes anders uit. Valerie had mij de volgende week al naast zich op het podium staan en sindsdien zijn we samen blijven optreden.

En toen heb je ook inspiratie gevonden bij de washboard-percussionisten Washboard Chaz en Newman Taylor Baker. Wie zijn die twee?

Ben: Washboard Chaz komt uit Louisiana en speelt washboard op een zeer traditionele manier. Daarmee bedoel ik dat hij zijn instrument in een verticale positie houdt. Newman Taylor Baker daarentegen – die een klassiek geschoolde drummer is – houdt zijn washboard horizontaal over zijn schoot. Hun stijlen onderscheiden zich nog meer van elkaar doordat Chaz vingerhoeden gebruikt en zijn washboardsound accentueert met bliken, houtblokken en belletjes. Baker gebruikt enkel het washboard en bespeelt het met kogelhulzen aan zijn vingers. Mijn stijl is een unieke mix van die twee.

In het verleden was 'storytelling' heel belangrijk in de blues. Het reflecteerde gedachten over racisme, politieke en socio-culturele issues of situaties. Is dat belang de dag van vandaag nog steeds aanwezig?

Valerie: West-Afrikaanse griots hebben gedurende eeuwen hun geschiedenis en cultuur gepreserveerd door middel van de vocale traditie. Geknechte mannen en vrouwen hebben deze belangrijke gewoonte in het slaventijdperk gehandhaafd. Die traditie hield stand en de eerste generatie vrije Afro-Amerikanen creëerden bluesmuziek als een uitdrukking van onze geschiedenis en om verhalen te vertellen waarvan er vandaag nog heel wat relevant zijn. Dit is wat bluesmuziek tijdloos maakt. Dit is wat het maakt tot iets waarop mensen kunnen terugvallen. Dit gezegd zijnde, zijn wij van mening dat blues het best resoneert met Afro-Amerikanen omdat het onze verhalen en ervaringen zijn. En ook al hebben we al heel wat vooruitgang geboekt, toch is er nog veel werk te verrichten en de blues dient nog steeds als een 'reminder' hiervoor.

Chicago Blues Festival, 2018 - © Franky Bruneel

Ben en Newman Baker met een washboard dat Ben voor Newman heeft gemaakt - © Valerie Turner

Valerie met John Cephas in de Blue Note, New York, 2005 - © Lynn Volpe

Ben en Valerie in Lewisburg, West Virginia, 2017 - © Melissa Waggy

De manier waarop jullie spelen, is heel verzachtend en nodigt uit tot luisteren. Het is zoveel meer dan enkel maar plezier hebben. Er is een diepere dimensie. Enig commentaar?

Valerie: Muziek spelen heeft ons de kans gegeven om naar vele steden en gemeenten te reizen die normaal gezien aan ons voorbij zouden zijn gegaan. We maken nieuwe vrienden en engageren ons in de cultuur, overal we gaan. Dit alles heeft ons geleerd dat mensen van overal heel wat dingen gemeen hebben. We hopen dat anderen datzelfde ervaren wanneer ze ons ontmoeten.

Jullie willen de mensen echt leren waar de moderne muziek vandaan komt, maar wat is jullie mening over hoe de blues is geëvolueerd naar de harde, gedreven elektrische muziek die het vandaag vaak is?

Valerie: Natuurlijk verkiezen wij om zelf de vroege akoestische blues te spelen, maar dat neemt niet weg dat we ook van een breed scala andere genres kunnen genieten, ja, zelfs die harde elektrische blues. Vanzelfsprekend is het belangrijk om te erkennen dat de blues de basis van veel hedendaagse genres is, maar... aan tafel is er plaats voor iedereen.

Ja ja... allemaal goed en wel, maar wat vinden jullie van al die blanke snaken die de blues spelen (of interpreteren) en die ombuigen naar rockmuziek voor een breed publiek terwijl ze het nog steeds als blues 'verkoopen'?

Valerie: Omwille van welke reden dan ook boeken veel bluesevenementen rockbands. Rock-'n-roll zou moeten worden verhandeld als rock-'n-roll en blues als blues. De elektrische Chicagoblues bevat net zoveel energie als rock-'n-roll. Wanneer je als organisator op

zoek bent naar energie, dan zien wij geen reden om rock-groepen te boeken. Er is immers geen tekort aan getalenteerde bluesmuzikanten. Gelukkig zien wij de laatste jaren een heropleving van de populariteit van akoestische blues. In het publiek horen wij vaak reacties als zou men het leuk vinden indien er meer akoestische blues zou worden geprogrammeerd. Wij als akoestische bluesmuzikanten zijn ietwat teleurgesteld omdat we zo vaak worden gemarginaliseerd of bij zoveel bluesevenementen uit de boot vallen...

Jullie doen ook workshops. Wat kunnen mensen verwachten wanneer ze daaraan deelnemen?

Valerie: De muziek die wij spelen, is een orale traditie en wij onderwijzen op de traditionele manier. Dit wil zeggen dat de deelnemers aan onze workshops leren door hun oren te gebruiken. Deelnemers kunnen verwachten dat ze er plezier aan zullen beleven en dat ze hopelijk enkele nieuwe vaardigheden zullen aanleren.

Wat beschouwen jullie tot dusver als de hoogtepunten uit jullie carrière?

Valerie: Nou, alles lijkt wel een hoogtepunt want we hadden aanvankelijk nooit een muzikale loopbaan gepland. Maar okay, onze introductie in de New York Blues Hall of Fame

“HET MEEST SPECIALE MOMENT BLIJFT TOCH ONZE ONTMOETING MET MARY FRANCES HURT-WRIGHT. ZIJ IS JOHN HURTS KLEINDOCHTER. HAAR ONTMOETEN WAS ALS CONTACT MAKEN MET EEN LEVEND, ADEMEND DEEL VAN JOHN HURT.”

staat zeker bovenaan onze lijst. Op die manier erkenning krijgen, was voor ons heel bijzonder. Dat we op het Chicago Blues Festival mochten spelen, is een andere absolute topper. We houden er ook enorm van om onze muziek met andere landen te mogen delen. We speelden al in Ierland, Israël, Spanje en Duitsland. Binnenkort zijn we in België op het Duvel Blues Festival en op verschillende locaties in Oostenrijk. Ook die ervaringen komen vast op ons lijstje met hoogtepunten te staan. Maar... hoe dan ook blijft het meest speciale moment toch onze ontmoeting met Mary Frances Hurt-Wright. Zij is John Hurts kleindochter en zij runt de Mississippi John Hurt Foundation^(*). We hadden haar al vaak telefonisch gesproken maar haar persoonlijk ontmoeten was zoals contact maken met een levend, ademend deel van John Hurt. We hopen met haar te kunnen werken in de toekomst om John Hurts stichting te kunnen laten groeien en nog meer erkenning te verwerven voor zijn muziek.

Je zegt dat jullie nooit een muzikale loopbaan hadden gepland. Maar jullie zijn hier nu toch beroepshalve mee bezig, toch? Of hebben jullie nog een andere job?

Valerie: Voordat John Cephas stierf, beloofde ik hem dat ik mijn best zou doen om de muziek die hij me had geleerd te blijven spelen en zijn techniek aan andere mensen te onderwijzen. Op dat moment waren zowel Ben als ik in een niet-muzikale carrière geworteld. Ben als grafisch ontwerper en ikzelf als systeem-analist en softwareontwikkelaar. Maar na Johns overlijden besloten we dat het verfrissend zou zijn als we iets anders met ons leven zouden doen. De dag van vandaag neemt Ben nog steeds als freelancer de klussen aan die hem intrigeren. Zelf heb ik gelukkig mijn traditionele loopbaan achter me gelaten.

We zagen jullie vorig jaar op het Chicago Blues Festival en eigenlijk zijn we een beetje

nieuwsgierig naar wat zo'n festival jullie in de return brengt. Legden jullie er veel nieuwe contacten? Bracht het veel optredens op?

Valerie: Het Chicago Blues Festival was zeer zeker een geweldige ervaring en een spelwisselaar. We verbreedden ons netwerk en we genieten sindsdien een grotere bekendheid. Het mag trouwens worden gezegd dat ons optreden, straks op het Duvel Blues Festival^(*) een rechtstreeks gevolg is van in Chicago te hebben gespeeld. In een vorig nummer van Back To The Roots stond een recensie van het Chicago Blues Festival die lovend was over ons optreden. Dit heeft de aandacht van het Belgische festival getrokken. In Chicago maakten we ook contact met iemand uit Wenen en dit resulteerde in een reeks optredens in Oostenrijk, vlak na onze passage op Duvel Blues. Alles is met elkaar verbonden. Wie meer details zoekt over onze toekomstige optredens in België en Oostenrijk, kan die vinden in de kalender op onze website.

Op 25 mei spelen jullie dus op het Duvel Blues Festival. Dit wordt jullie eerste keer in België. Wat verwachten jullie ervan?

Valerie: We kijken al uit naar ons bezoek aan België. Sinds we hebben aangekondigd dat we op Duvel Blues zouden spelen, hebben we al heel wat e-mails en berichtjes gekregen van mensen die ons daar willen ontmoeten. We verwachten dat we er heel wat nieuwe vrienden zullen maken, en... dat we heel wat lekkere chocolade zullen eten! We hebben trouwens zopas de opnames voor een nieuwe cd beëindigd en met een beetje geluk zal het album op tijd klaar zijn voor onze Europese tour. De eerste stop is dus het Duvel Blues Festival in België.

www.piedmontbluz.com

(*)1 De Mississippi John Hurt Foundation is een non-profit stichting die sinds 1999 ijvert voor het behoud van Mississippi John Hurts muzikale nalatenschap. De stichting biedt muzikale en educatieve opportuniteiten voor de minderbegaafde jeugd. Naast diverse programma's voor kinderen, baat de stichting ook het Mississippi John Hurt Museum in Avalon, Mississippi uit en organiseert ze er het jaarlijkse Mississippi John Hurt Music Festival. Meer info: www.mississippijohnhurtfoundation.org.

(*)2 Valerie en Ben Turner gaan zich op Duvel Blues niet beperken tot enkel maar hun concert. Ze zullen het festival ook openen met een unieke muzikaal geïllustreerde geschiedenisles van en over de blues. Wie deze workshop wil meemaken, kan maar beter op tijd komen!